

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. november 2017
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Mathias Mikkelsen
Sagsnr.: 2017-0037-0009
Dok.: 588177

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om forældelse af fordringer, lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ophævelse af forældelsesfrister for gerningsmandens strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn og for erstatningskrav mod forvaltningsmyndigheder for svigt i sager om overgreb mod børn, forhøjelse af niveauet for tortgodtgørelse for seksuelle krænkelser samt ophævelse af 72-timersreglen i sager om voldtægt, incest og seksuelt misbrug af børn m.v.) (L 31), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. november 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL) og Peter Kofod Poulsen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 (L 31) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren yde teknisk bistand til at udarbejde et ændringsforslag, der indebærer, at den foreslåede ophævelse af forældelsesfristen for erstatningskrav og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder, får tilbagevirkende kraft, således at krav, der er forældede efter forældelseslovens hidtil gældende regler før lovens ikrafttræden, også omfattes af ophævelsen af forældelsesfristen, og vil ministeren redegøre for sin holdning til et sådant ændringsforslag?”

Svar:

1. Et ændringsforslag som indebærer, at ophævelsen af forældelsesfristerne for erstatnings- og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder for svigt i sager om overgreb mod børn får tilbagevirkende kraft, kan formuleres på følgende måde:

”Æ n d r i n g s f o r s l a g til

Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om forældelse af fordringer, lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ophævelse af forældelsesfrister for gerningsmandens strafansvar i sager om seksuelt misbrug af børn og for erstatningskrav mod forvaltningsmyndigheder for svigt i sager om overgreb mod børn, forhøjelse af niveauet for tortgodtgørelse for seksuelle krænkelse samt ophævelse af 72-timersreglen i sager om voldtægt, incest og seksuelt misbrug af børn m.v.)

(L 31)

Af (...):

Til § 5

X) I stk. 3 ændres »stiftet« til: »forældet«, og », medmindre forældelse efter de hidtil gældende regler er indtrådt før lovens ikrafttræden« udgår.

[Ophævelse af forældelsesfristen med tilbagevirkende kraft i sager om erstatnings- og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. X

Det følger af lovforslagets § 5, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2018. Efter bestemmelsens stk. 3 finder ophævelsen af forældelsesfristen for erstatning- og godtgørelseskrav mod forvaltningsmyndigheder også anvendelse på fordringer, der er stiftet før lovens ikrafttræden, medmindre disse er forældede efter de hidtil gældende regler.

Den foreslåede ændring indebærer, at ophævelsen af forældelsesfristen tillægges tilbagevirkende kraft. Det betyder, at ethvert krav på erstatning eller godtgørelse mod en forvaltningsmyndighed kan indbringes for domstolene, uanset hvornår kravet er opstået. Dette gælder også krav, der allerede er forældede på tidspunktet for lovens ikrafttræden.

2. Justitsministeriet kan ikke støtte ændringsforslaget.

Justitsministeriet bemærker, at en ophævelse af forældelsesfristerne med tilbagevirkende kraft som foreslået af spørgerne vil betyde, at endog meget gamle krav vil kunne indbringes for domstolene. Ofrene vil imidlertid fortsat skulle kunne dokumentere over for en dommer, at de har et krav. Dette kan være særligt problematisk i ældre sager, hvor det kan være forbundet med særlige vanskeligheder at fremskaffe bevismateriale. Det kan således være vanskeligt at finde nulevende vidner, sagsmaterialet kan være begrænset eller ufuldstændigt, eller den offentlige myndighed kan være ophørt med at eksistere.

I det fremsatte lovforslag understreges det derfor, at det er hensigtsmæssigt, at sager om erstatning eller godtgørelse mod offentlige myndigheder indledes så tidligt som muligt, idet det bliver sværere at løfte bevisbyrden, som tiden går. Af samme grund foreslås der med lovforslaget alene en ophævelse af forældelsesfristerne for nye krav, og krav der ikke allerede er forældede efter de gældende regler ved lovens ikrafttræden.

Når der med lovforslaget ikke foreslås en ophævelse med tilbagevirkende kraft skyldes det endvidere, at regeringen ikke ønsker at stille ofrene noget i udsigt, som ikke kan indfries. En problemstilling som bl.a. Børnerådet har peget på i forbindelse med rådets hørings svar til lovforslaget:

”Generelt for forslag om ophævelse af forældelsesfrister kan Børnerådet have den bekymring, som rådet også tidligere har givet udtryk for, at man herved skaber en forventning om oprejsning for offeret for overgreb, men at bevisbyrden ikke kan løftes i retten, fordi overgrebene er sket år tilbage. Virkningen af fristophævelsen kan altså blive den modsatte af den ønskede, nemlig at offeret efter en retssag føler sig yderligere underkendt og nedgjort.” (REU 2017-18, L 31, bilag 1)

Justitsministeriet bemærker afslutningsvis, at dansk ret, herunder forældelsesloven skal fortolkes i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

Et eksempel herpå er Østre Landsrets dom af 14. juni 2017 i den såkaldte Slagelsesag. I sagen fastslog landsretten, at kommunen havde tilsidesat sin handlepligt efter konventionens artikel 3, og at de danske forældelsesregler ikke skulle finde anvendelse i sagen, da dette ville indebære en krænkelse af konventions artikel 13.

Dommen må ses som udtryk for en samlet vurdering af, at det i den konkrete sag ville være uproportionalt, hvis kravene på godtgørelse måtte anses for forældede, hvorfor de danske forældelsesregler ikke fandt anvendelse i sagen.